

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova
Direktorat za koordinaciju finansijske podrške EU

Adresa: Bulevar Ivana Crnojevića, 167
81000, Podgorica, Crna Gora
www.mep.gov.me

Br: 05/3-908/25-2562

30. jul 2025.godine

PREDMET: Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o nacrtu plana aktivnosti za ispunjavanje zahtjeva kohezije politike u okviru pregovaračkog poglavlja 22

U skladu sa članom 18 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list CG", broj 41/18) sačinjen je:

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU PLANA
AKTIVNOSTI ZA ISPUNJAVANJE ZAHTJEVA KOHEZIJNE POLITIKE U
OKVIRU PREGOVARAČKOG POGLAVLJA 22**

Vrijeme trajanja javne rasprave:

20 dana - Ministarstvo evropskih poslova je 1. jula 2025. godine stavilo na javnu raspravu Nacrt plana aktivnosti za ispunjavanje zahtjeva kohezije politike u okviru pregovaračkog poglavlja 22.

Način sprovođenja javne rasprave:

Ministarstvo evropskih poslova uputilo je javni poziv građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta plana aktivnosti za ispunjavanje zahtjeva kohezije politike u okviru pregovaračkog poglavlja 22, dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom obliku putem pošte na adresu Ministarstva evropskih poslova, Bulevar Ivana Crnojevića 167, 81000 Podgorica ili u elektronskom obliku na e-mail adresu: vedrana.nikolic@mep.gov.me

U okviru postupka javne rasprave organizovan je okrugli sto, i to dana 17. jula 2025. godine u prostorijama Evropske kuće u Podgorici.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Bojan Vujović, generalni direktor Direktorata za koordinaciju finansijske podrške EU;
- Irena Bošković, načelnica Direkcije za evaluaciju i podršku upravljačkom tijelu.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi: Okruglom stolu o Nacrtu plana aktivnosti za ispunjavanje zahtjeva kohezije politike u okviru pregovaračkog poglavlja 22

prisustvovalo je oko 30 učesnika (predstavnici Privredne komore, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva evropskih poslova, Agencije za projektovanje i planiranje Nikšić, Help kancelarije u Crnoj Gori i dr.)

Tokom trajanja javne rasprave primjedbe, predloge i sugestije dostavila je:

- Prof. dr Gordana Đurović, Predsjednica „NVO Crnogorska panevropska unija“;

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R.br.	Podnosilac sugestije, primjedbe, komentara	Primjedba, predlog sugestija	Odgovor na primjedbu, predlog, sugestiju
1.	Gordana Đurović	U finalnoj verziji dokumenta ugraditi predlog novog okvira kohezione politike EU dat u predlogu MFF 2028-2034, posebno uvažavajući značajno restrukturiranje poglavlja budžeta i potrebu pripreme jedinstvenog Nacionalnog i regionalnog plana partnerstva (za svaku državu članicu) i jednog Interreg plana. Trenutnih nekoliko stotina programa usvojenih u okviru kohezione politike biće objedinjeni u jedan nacionalni i regionalni plan partnerstva po državi članici (NRPP) i jedan Interreg plan. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/long-term-eu-budget/eu-budget-2028-2034_en. Obrazloženje predloga: - Dana 16.7.2025. godine Evropska komisija je objavila Nacrt novog Višegodišnjeg finansijskog okvira 2028-2034; 17.7.2025. godine na portal EUR-Lex pojavili su se komunikacije Komisije, radni dokumenti, predlog Regulative, kao i predlog (nove) Regulative o sopstvenim sredstvima EU, gdje se pojavljuje čak pet novih predloga na prihodnoj strani budžeta EU;	Predlog se djelimično prihvata iz sljedećih razoga: - Bez obzira na objavljeni Nacrt regulative o Nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima od 19. jula, Crna Gora ima jasno definisana mjerila za zatvaranje Pregovaračkog poglavlja 22, koja se mogu ažurirati isključivo u okviru međuvladine konferencije. U tom kontekstu, zajedno sa Evropskom komisijom, zauzet je pragmatičan pristup prema kojem se, kao pravilo, mjerila ne mijenjaju, već se putem razmjene pisama potvrđuje zajedničko razumijevanje njihovog sadržaja i svrhe; - S druge strane, ističemo da se radi o Nacrtu regulative, koji ne predstavlja konačni tekst i čije usaglašavanje zahtijeva dugotrajan i složen proces pregovaranja na nivou Evropske unije. Nakon što sa Evropskom komisijom postignemo dogovor o načinu na koji će se pristupiti primjeni nove Regulative, moći ćemo otvoriti pitanje eventualnih izmjena mjerila ili, kako je već prethodno naznačeno, pristupiti

		- Dana 18.7.2025. godine bila je prezentacija MFF 2028-2034 i prva debata na Savjetu za opste poslove, koja ce se nastaviti u narednim mjesecima, dok je krajnji rok za usvajanje novog MFF 31.12.2028. godine. - Predlog ima dosta novina i njih treba uzeti u obzir prilikom finalizacije Plana aktivnosti za ispunjavanje zahtjeva kohezione politike u okviru pregovaračkog poglavlja 22. - Pored predloga novih pet budžetskih prihoda, važno je napomenuti da je u Budžetu već ukalkulisana i obaveza otplata za Novu generaciju EU, na nivou od 8.5% ukupnih sredstava MFF (168 milijardi eura). Zato je veoma važno, dobro se pripremiti i revidovati plan, odnosno pristupiti kreiranju okvira NRPP za Crnu Goru – Nacionalnog plana partnerstva.	razmjeni pisama radi potvrđivanja zajedničkog razumijevanja. Upravo iz tog razloga, u samom dokumentu Plana aktivnosti je navedeno da ga treba posmatrati kao živi dokument, uzimajući u obzir aktuelnu debatu o budućnosti Kohezione politike i prijedloge Komisije za regulatorni okvir za period 2028–2034; - Takođe, prema našem tumačenju kao i prema sadržaju Nacrta regulative, Nacionalni i regionalni partnerski plan predstavlja prošireni oblik Sporazuma o partnerstvu, koji ujedno čini završno mjerilo broj 2. Imajući u vidu da će NRPP uključivati operativne programe koji su povezani s konkretnim poglavljima, izvjesno je da će se pristupiti objedinjavanju mjerila 2 i mjerila 3. Uzimajući u obzir navedenu složenost procesa, smatramo da je u ovom trenutku od najveće važnosti da Crna Gora uspostavi funkcionalno i inkluzivno partnerstvo, u skladu s odredbama Regulative (EU) br. 240/2014, kao i Nacrta nove regulative o NRPP-u. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti odredbi prema kojoj broj predstavnika iz javne administracije, bilo na lokalnom ili centralnom nivou, ne smije biti veći od broja ostalih partnera u procesu, te da svi partneri moraju imati pravo glasa. U skladu sa sugestijom, finalna verzija Plana aktivnosti će sadržati informaciju o Nacrtu nove regulative za period 2028–2034 ali u ovom trenutku više detalja nećemo biti u mogućnosti da uključimo iz gore navedenih razloga.
--	--	--	---

2.	Gordana Đurović	U Nacrtu plana aktivnosti, umjesto Uprave za kapitalne projekte, treba staviti Ministarstvo javnih radova.	Prihvata se predlog. Primjedba se prihvata i biće uvrštena u finalni tekst Plana aktivnosti.
3.	Gordana Đurović	Skratiti neke rokove, odnosno ubrzati aktivnosti. Posebno u vezi sa predlogom zakona (str. 56, tačka 1.1.3.1. – pravni okvir za Kohezionu politiku EU - Navedeni zakon može biti izrađen i usvojen prije stvarnog datuma pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, okvirno nakon što Crna Gora ratifikuje Ugovor o pristupanju, dok će relevantni akti i propisi biti izrađeni prije pristupanja, a usvojeni nakon toga). Imajući u vidu ambiciju završetka pregovora I plan pristupanja, stavljati mnoge aktivnosti do kraja 2028. djeluje previše relaksirano. Obrazloženje predloga: Republika Srbija utvrdila je Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom u septembru 2024. godine, iako još nije otvorila ovo pregovaračko poglavlje. Navedenim zakonom uređeni su: ciljevi i načela kohezione politike; fondovi za finansiranje sprovođenja kohezione politike; strateški okvir i postupak pripreme programa za korišćenje fondova kohezione politike (u daljem tekstu: programiranje); sistem i podela odgovornosti upravljanja i kontrole sprovođenja programa kohezione politike (u daljem tekstu: sistem upravljanja i kontrole); sprovođenje, praćenje, izveštavanje, vrednovanje, vidljivost i obaveštavanje javnosti u vezi sa rezultatima programa kohezione politike i druga pitanja od značaja za razvoj sistema upravljanja i kontrole sprovođenja fondova kohezione politike. Cilj zakona je uspostavljanje sistema za upravljanje i kontrolu sprovođenja kohezione	Ne prihvata se predlog iz sledećih razloga: - Smatramo da skraćivanje rokova, naročito u pogledu institucionalnog okvira, nije potrebno, te bi moglo biti kontraproduktivno. Naime, Plan aktivnosti za zatvaranje završnih mjerila, kao i dugoročni plan aktivnosti, rezultat su detaljne analize i logičnog slijeda koraka koji vode ka kvalitetnoj pripremi relevantnog zakonodavnog okvira, te ispunjavanja Mjerila 4; - U vezi sa Zakonom koji je donijela Republika Srbija, na koji je ukazano u primjedbi, želimo istaći da isti u suštini ne uvodi novine, budući da su navedene strukture već uspostavljene i funkcionišu unutar IPA sistema. Stoga se takav zakon može smatrati redundantnim, odnosno donesenim prvenstveno da bi se formalno označila realizacija određene aktivnosti. Pravi značaj ovog zakonodavnog akta može se ispoljiti tek nakon sprovođenja niza aktivnosti predviđenih Planom aktivnosti, poput izrade Studije o institucionalnom okviru i uspostavljanja cjelokupnog partnerskog sistema. Kao što je i navedeno u primjedbi, novi prijedlog regulative promoviše partnerski okvir na viši nivo, čineći ga okosnicom uspostavljanja sistema upravljanja; - Nadalje, u nacrtu nove regulative značajno se mijenjaju uloge pojedinih tijela. Dok je u periodu

		politike Evropske unije, kao i utvrđivanja postupka za pripremu relevantnih dokumenata u skladu sa ciljevima kohezije politike i obavezama Republike Srbije koje moraju biti sprovedene pre okončanja pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, kako bi Republika Srbija od dana pristupanja Evropskoj uniji bila spremna za korišćenje fondova kohezije politike. Zakonom se, međutim, ne utvrđuje broj i struktura programa, niti se definiše resorno ministarstvo, već se ono naziva „ministarstvo nadležno za poslove uspostavljanja i razvoja sistema za korišćenje fondova kohezije politike Evropske unije“.	2021–2027. Koordinaciono tijelo bilo gotovo neprimjetno, u novom prijedlogu ono preuzima ključne funkcije, dok s druge strane neke tradicionalno poznate funkcije, poput „Računovodstvenog tijela“ ili „Tijela za ovjeravanje“, više nisu predviđene; - Takođe, imajući u vidu univerzalnost primjene EU regulativa na države članice i činjenicu da je transpozicija regulativa u pravni sistem države članice nije dozvoljena, u ovom trenutku smatramo da je priprema takvog zakona nezahvalna; - Podsjećamo da je sistem uspostavljen za IPA programe zapravo preteča sistema upravljanja budućim Nacionalnim i regionalnim partnerskim planom, kao i trenutnim operativnim programima u okviru kohezije politike i Zajedničke poljoprivredne politike. Uloge, tijela i zadaci u ovim sistemima su jasno definisani i funkcionišu u skladu s postojećim pravnim okvirom. U vezi s navedenim, a imajući u vidu obaveze u cilju ispunjavanja završnog mjerila 4 „Crna Gora usvaja institucionalnu strukturu za implementaciju Kohezije politike EU, uključujući formalno imenovanje institucionalnih tijela (sa određenim zadacima i odgovornostima) za operativni program“, predviđeno je da Vlada u prvom kvartalu 2026. godine usvoji odluku u formi Zaključka o planiranom institucionalnom okviru za implementaciju Kohezije politike, zasnovanu na prethodnoj raspravi o
--	--	--	---

			institucionalnom ustrojstvu u Radnoj grupi za Poglavlje 22 i usklađenu sa predlozima Komisije za post-2027 regulativni okvir. Na taj način, Crna Gora će ispuniti završno mjerilo 4, dok će preostale aktivnosti predviđene dugoročnim planom, kao što je Zakon o implementaciji Kohezione politike i Uredba o određivanju tijela i struktura za implementaciju Kohezione politike EU biti donešeni u 2028. godini, biti pripremljeni na vrijeme kako bi brzo stupili na snagu nakon potpisivanja Ugovora o pristupanju i usvajanju propisa za period nakon 2027. godine od strane Komisije.
4.	Gordana Đurović	Tabelu planiranih akcija za završna mjerila i po poglavljima, tj. sve aktivnosti, treba dati na kraju integralno, i sa jasnijim isticanjem planiranih rokova. Vrlo su slabo vidljivi i ovako segmentirani, ne vidi se hronološki, koje radnje se mogu dešavati, i trebaju dešavati, paralelno. Aktivnosti bi trebalo dati na kraju pregledno i kontrastom slova-pozadina, da se može printati, a da ostane vidljivo. - Listu skraćenica urediti po abecednom redu. - Treba posebno naglasiti šta je završeno – npr. Studija o broju i obimu programa u tabeli 2, na str. 34, rok je bio 4 kvartal 2024 – da li je to urađeno, treba navesti u napomeni.	Tehnička primjedba se prihvata. Tehničke primjedbe će biti uvrštene u finalni tekst Plana aktivnosti.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja:

Podgorica, 30.jul 2025. godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu plana aktivnosti:

Direktorat za koordinaciju finansijske podrške EU.

GENERALNI DIREKTOR

Bojan Vujović

